

Fremtidens public service

10 DI-anbefalinger

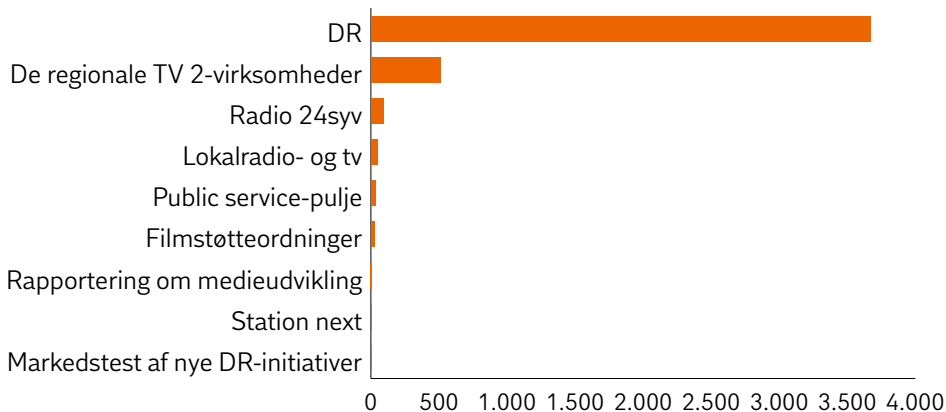
Fremtidens public service

Det nuværende medieforlig udløber i 2018, og forberedelserne til et nyt medieforlig er i fuld gang. DI har 10 konkrete anbefalinger til fremtidens public service. Udgangspunktet er, at public service skal konkurrenceudsættes for at skabe innovation og vækst og for at give bedre plads til de private medievirksomheder.

Det samlede licensprovenu udgør i 2017 godt 4,4 mia. kr., hvoraf DR modtager knap 3.7 mia. kr. De øvrige licensmidler fordeles til TV2-regionerne og Radio 24syv samt puljer til udvalgte aktiviteter. Public service-puljen, som kan søges af alle, udgør 35 mio. kr.

Fordeling af licensmidler 2017

Mio. kr., ekskl. moms

Kilde: Mediepolitisk aftale for 2015–2018

Skærpet regeringsgrundlag om public service

I regeringsgrundlaget for VLAK-regeringen fremgår det, at den nye trekløverregering har en skærpet position i forhold til public service og DR end den tidligere V-regering. Følgende fremgår i regeringsgrundlaget

- DR varetager opgaver, som er en kulturbærende del af det danske samfund. Men der er behov for i højere grad at målrette DR's produktion til mere grundlæggende public service for at fokusere stærkere på produkter, der ikke udbydes af kommercielle udbydere samt for at reducere antallet af kanaler. Den nugældende mediepolitiske aftale udløber ved udgangen af 2018. Regeringen vil fremlægge et konkret forslag til fokusering af DR og en nedsættelse af licensen.
- Regeringen ønsker at privatisere TV2. Forberedelse af en privatisering af TV2 vil blive påbegyndt i 2017, så privatiseringen kan ske, efter den nuværende mediepolitiske aftale for 2015–2018 udløber. Regeringen vil sikre, at der fortsat er et bredt udbud af public service-indhold efter en privatisering af TV2.
- Regeringen vil foreslå en markant hårdere kurs over for medier, der krænker privatlivets fred eller bringer æreskrænkende beskyldninger mv.

DR finansieres gennem licensen

Den nuværende medieaftale, som løber fra 2015-2018, hviler på et bredt politisk flertal bestående af samtlige partier i det daværende folketing, da aftalen blev vedtaget i 2014.

DR finansieres primært gennem licensopkrævning. I henhold til medieaftalen modtager DR knap 3,7 mia. kr. årligt. Derudover tjente DR 458,4 mio. kr. i 2016 i øvrige indtægter. Disse indtægter stammer primært fra publikums- og orkesterindtægter, salg af programmer og licenser, indtægter til produktion samt indtægter fra link og sendenet.

Mio. kr., ekskl. moms	2014	2015	2016	2017	2018
DR	3.706,4	3.672,9	3.671	3.669,2	3.667,7
De regionale TV 2-virksomheder	504,5	512,2	512,2	512,2	512,2
Lokalradio- og tv	51,3	51,3	51,3	51,3	51,3
Filmstøtteordninger	25	25	25	25	25
Station next	5,6	6,7	6,7	6,7	6,7
Public service-pulje	25	35	35	35	35
Radio 24syv	89,2	90,1	92	93,8	95,3
Markedstest af nye DR-initiativer	2	2	2	2	2
Rapportering om medieudvikling	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
Til disposition	19	0	0	0	0
Anslået licensprovenu i alt	4.436,7	4.403,9	4.403,9	4.403,9	4.403,9

Kilde: Mediepolitisk aftale for 2015–2018

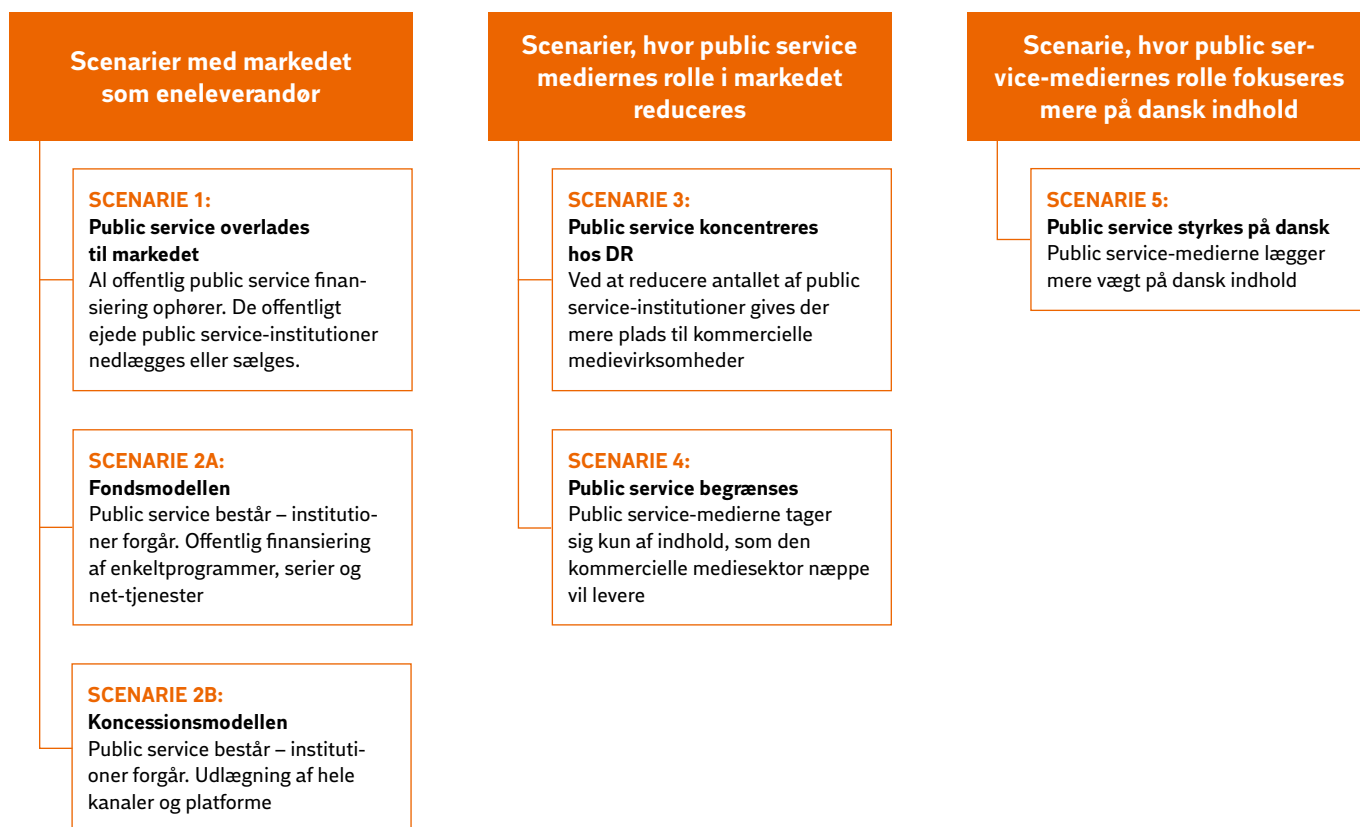
For at modtage licensmidler skal DR leve op til en række forpligtelser i den public service-kontrakt, der er indgået mellem kulturministeren og DR på baggrund af medieaftalen.

Den nuværende Public service-kontrakt omfatter 21 sider. Kontrakten gennemgår de overordnede formål for DR's virke, herunder at DR's programudbud skal indeholde nyhedsformidling, oplysning, debat, kunst, undervisning samt underholdning. Derudover indeholder kontrakten en lang række specifikke forpligtelser for DR's virke.

Public service-udvalg med fem scenarier

I forlængelse af medieaftalen nedsatte kulturministeriet et sagkyndigt public service-udvalg, der skulle udarbejde et grundlag for overvejelser om public service-mediernes fremtidige roller.

Udvalget præsenterede sin rapport den 7. november 2016 og opstillede følgende fem scenarier for, hvad dansk public service kan/bør være i fremtidens medieverden.

De forskellige scenarier er ikke gensidigt udelukkende og flere scenarier kan derfor kombineres. Det er f.eks. muligt at kombinere scenarie 4 med et smallere public service begreb med scenarie 2B, hvor public service udbydes i koncession.

DI's positioner om public service og DR

DI anerkender, at originalt dansk produceret indhold er en vital faktor for at oprettholde og udvikle dansk kultur og sprog. DI derfor bakker op om en markant dansk public service-politik, der kan understøtte udvikling af kvalitetsnyheder og kulturprogrammer af en international standard.

DR driver

- 6 tv-kanaler,
- 8 radiokanaler,
- over 30 hovedwebsites,
- 244 kanaler på sociale medier,
- 26 nyhedsbreve
- 19 RSS-feeds.

Generelt vurderer DI, at DR med sit store medieudbud har opnået en for dominerende rolle i mediebranchen, hvilket skaber en række problemer for de private aktører i mediebranchen.

Derfor ønsker DI en række hovedændringer vedrørende public service i en ny medieaftale.

① Hold fokus på kerne public service-indhold

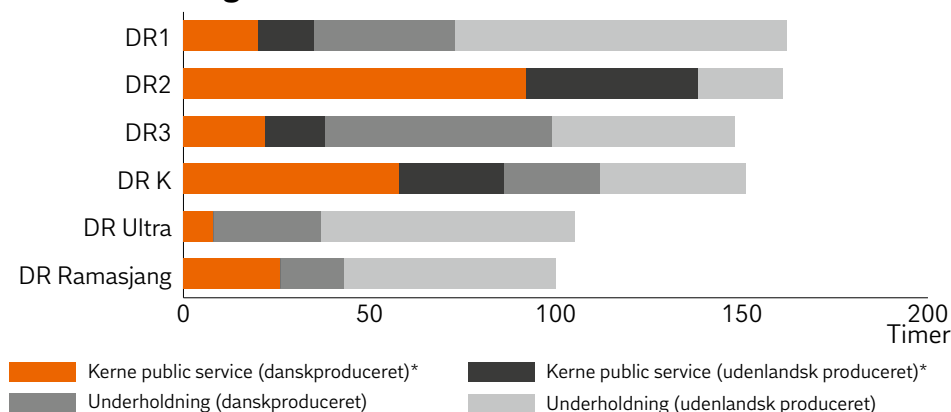
DI mener, at public service er et vigtigt kulturpolitisk instrument, der kan sikre oplysning og tilsigtede neutral og kvalificeret nyhedsformidling til borgerne. Det bør være DR's kerneforretning. Derfor støtter DI følgende formulering i Mediepolitisk aftale for 2015–2018:

DR skal levere indhold af høj kvalitet og med fokus på dansk sprog. DR skal fortsat udgøre en stærk modvægt til udenlandske medieudbydere og kommercielle aktører. Men DR skal ikke konkurrere med private aktører, hvor det ikke tjener et public service-formål.

DI præsenterede i juni 2016 en analyse om DR's programudbud. Analysen tog udgangspunkt i at opgøre balancepunktet mellem det, som DI forbinder med kernen i public service indhold – nemlig nyhedsformidling, oplysning, debat, kunst samt undervisning – i forhold til de øvrige udsendelser med primært underholdende karakter.

Analysen viste, at de underholdende programmer udgjorde godt 60 pct. af tv-sende-fladen i uge 22. Dansk produceret kerne public service-udsendelser udgjorde blot 27 pct. af DR's programflade i samme uge.

DR's sendetid uge 22, 2016

*Kerne public service-udsendelser omfatter nyhedsformidling, oplysning, debat, kunst samt undervisning
 Kilde: DR's tv-oversigt, uge 22, 2016

Der er således ingen tvivl om, at DR med sin satsning på hele seks tv-kanaler og med høj grad af underholdning er med til at skærpe konkurrencen om de danske tv-seere.

DR hævder selv, at det er nødvendigt at tilbyde populære programmer uden egentligt public service-indhold for at lokke seerne til at blive hængende og se det relevante indhold.

DI mener, at det urimeligt, at DR – med licensmidler i ryggen – i så stort omfang viser programmer med underholdende karakter for at konkurrere på tv-markedet.

② Skab innovation ved at konkurrenceudsætte public service

Konkurrence er ofte en god motor for at skabe innovation og kulturel mangfoldighed. Det er Radio24syv et godt eksempel på. Den nye radiokanal, der drives af konsortium bestående af Berlingske Media og PeopleGroup, har beriget lytterne med anderledes debatter og nye programformater.

Den åbne public service-pulje, som er tilgængelig for de private aktører, udgør blot 35 mio. kr. i 2015. Public service-puljen udgør således mindre end 1 pct. af de licensmidler, der tilflyder DR.

En øget konkurrenceudsættelse vil styrke mangfoldigheden og dynamikken i mediebranchen og dermed skabe vækst.

DI opfordrer til, at en betydeligt større del af licensmidlerne bliver konkurrenceudsat, og foreslår, at Public service-puljen på sigt hæves til 10 pct. af licensmidlerne. Det kan enten ske som en "Fondsmodel" eller "Koncessionsmodel", som det er defineret i public service-udvalgets scenarier.

③ Styrk mangfoldigheden ved at udlægge tv-produktioner

I det nuværende medieforlig er DR forpligtet til at udlægge produktion til uafhængige producenter for ca. 300 mio. kr. per år.

DR har i 2016 udlagt produktioner og produktionsfaciliteter for i alt 473,6 mio. kr. Heraf udgør 344,1 mio. kr. udlægning af tv, radio og indhold på andre platforme, mens produktionsfaciliteter udgør 129,5 mio. kr.

Det skal sammenholdes med, at DR i 2016 i alt brugte 1.273 mio. kr. på produktionsomkostninger og rettigheder i 2016.

DR's udlægning af produktioner og faciliteter til private aktører:

DR's udlægning, mio. kr.	2013	2014	2015	2016
Co-produktioner og entrepriser inkl. forproduktioner	431,6	344,2	400,5	344,1
– heraf tv	426,8	339,7	392,5	329,1
– heraf radio	3,9	3,7	3,3	10,8
– heraf multimedieprodukter	0,9	0,8	4,7	4,2
Produktionsfaciliteter og udstyr	60,0	60,0	60,0	60,0
– faktisk udlagte produktionsfaciliteter og udstyr	60,0	178,3	113,5	129,5
Ekstern udlægning opgjort efter PS-kontrakten	491,6	404,2	460,5	404,1
Ekstern udlægning i alt	491,6	522,5	514,0	473,6

Kilde: DR's årsrapport 2016

Langt hovedparten af DR's produktionsudlægning sker til fakta- og underholdningsprogrammer. Omvendt producerer DR fortsat det meste drama selv.

Sammenlignelige udenlandske public service-stationer som SVT (Sverige) og BBC (England) udlægger i altovervejende grad deres tv-dramaproduktion til eksterne producenter.

Erfaringerne fra Sverige og England viser, at det styrker mangfoldigheden og dynamikken blandt producenterne og sikrer høj kvalitet i dramaproduktionerne.

DI anbefaler derfor, at DR bliver forpligtet til at udlægge en større andel af drama-produktionen.

④ **Balanceret strategi for DR's tv-distribution**

I efteråret 2015 lancerede DR en særlig DR app til Apple TV. Denne App er en direkte konkurrent i forhold til tv-distribution med kabel og satellit.

Satsning på Apple TV som distributionsplatform udfordrer i første omgang en række tv-distributører, herunder TDC, Stofa og Boxer TV. Men skift fra kabel til internetdistribution vil også ramme rettighedshaverne, eftersom disse vil modtage færre indtægter fra retransmissionsafgifter.

DI støtter, at DR's public service-indhold vises på de platforme, hvor danskerne er.

Men DR bør i så fald tilstræbe to ting. For det første at tv-distributørerne fortsat kan tilbyde danskerne en merværdi i forhold til DR's app. Det kunne være i form af adgang til større programudbud via kabel og satellit-distribution. Dette er afgørende, eftersom tv-distributørerne via retransmissionsafgifter mv. bidrager til at finansiere dansk produceret tv-indhold.

For det andet skal DR ikke gøre forskel mellem udbredte tekniske standarder ved eksempelvis kun at tilbyde apps til iOS.

⑤ **Gør public service-puljen åben for alle**

Kravet om reklamefrihed i den åbne public service-pulje bør fjernes. Det afgørende må være, om programmernes kvalitet og originalitet lever op til public service-forpligtelserne – ikke ansøgers forretningsmodel. Det gældende krav om reklamefrihed rammer eksempelvis Viasat, som derfor ikke kan søge den åbne public service-pulje.

⑥ **Skab en klarere dansk profil for DR TV**

DR har udviklet en stor webtjeneste, som direkte konkurrerer med de kommercielle nyheds- og underholdningssites.

DI mener, at DR som udgangspunkt ikke bør bruge licensmidler til at indkøbe udenlandsk produceret indhold til sin webtjeneste, da dette er stærkt konkurrenceforvridende over for de private tv-stationer mv. Undtagelsesvist kan DR dog i et begrænset omfang have udenlandsk producerede kerne public service-programmer på DR TV – det vil sige nyhedsformidling, oplysning, debat, kunst samt undervisning.

DR har i en redegørelse fra juni 2017 ytret ønske om, at udenlandsk fiktion, der er produceret til eller af en public service institution, kan gøres tilgængeligt på DR TV uden begrænsninger i forhold til liggetider. DI er imod dette, eftersom det vil kunne åbne en ladeport for udenlandske dramaserier og film og indebære en ødelæggende effekt for økosystemet i den danske medieindustri.

⑦ **Lad 3. parts tv-platforme vise public service**

Der skal i langt højere grad åbnes op for, at alt DR-indhold – fra kulturarv til dansk drama og børneindhold – skal kunne vises på 3. parts tv-platforme.

Denne åbenhed er rimelig, eftersom DR's indhold indirekte medfinansieres af 3. parts tv-platforme via retransmissionsafgifter. Derfor bør disse platforme have yderligere adgang til DR's indhold.

Dette er i overensstemmelse med princippet om, at public service skal skade de private medievirksomheder mindst muligt.

⑧ **Markedstest nye initiativer og opsøg samvirke med private aktører**

I medieaftalen er der årligt afsat 2 mio. kr. til DR for at markedsteste nye initiativer. Aftalen præciserer dog ikke, hvordan værditestordningen skal anvendes i praksis.

DR har således ikke fået sat klare rammer for deres virksomhed. Denne uklarhed har tilladt en kommerciel tænkning hos DR, som matcher aktørerne på det private marked. Det skaber konkurrence til de private medier – også på områder, hvor der ikke er en saglig begrundelse for, at staten forsyner markedet.

DR driver eksempelvis indtægtsdækket virksomhed med Cirkus Summarum, koncerter, salg af bøger, DVD'er mv. Ofte sker det i direkte konkurrence med private virksomheder, som ikke bliver krydssubsidieret med gratis markedsføring i radio og tv.

På tv-området er der i de senere år sket en øget popularisering af DR's tv-sendeplade – blandt andet gennem oprettelsen af unge-kanalen DR3, men også gennem en stadig popularisering af hovedkanalen DR1. Populariseringen og det øgede antal tv-kanaler har bidraget til, at DR har vundet betydelige markedsandele på bekostning af de private tv-udbydere.

Derudover oplever DI, at DR ikke søger et konstruktivt samvirke med de private aktører i markedet. Distributører af kabel-tv blev eksempelvis ikke varslet forud for DR's lancering af sin app til Apple TV, som netop kan have stor impact på fremtidens danske tv-marked. Herved missede DR muligheder for at skabe nye fælles løsninger for kabel-tv, som understøtter den fremtidige produktion af dansk indhold.

⑨ **Privatisér TV2 med public service-forpligtelser**

DI støtter en privatisering af TV2. DI mener ikke, at staten bør eje to tv-stationer med en samlet seerandel på knap 75 pct.

DI støtter endvidere, at TV2 privatiseres med de public service forpligtelser, stationen af underlagt i dag, herunder de otte TV2-regionale stationer. De otte TV2-regioner udfylder en kerne public service-rolle i det danske mediebillede.

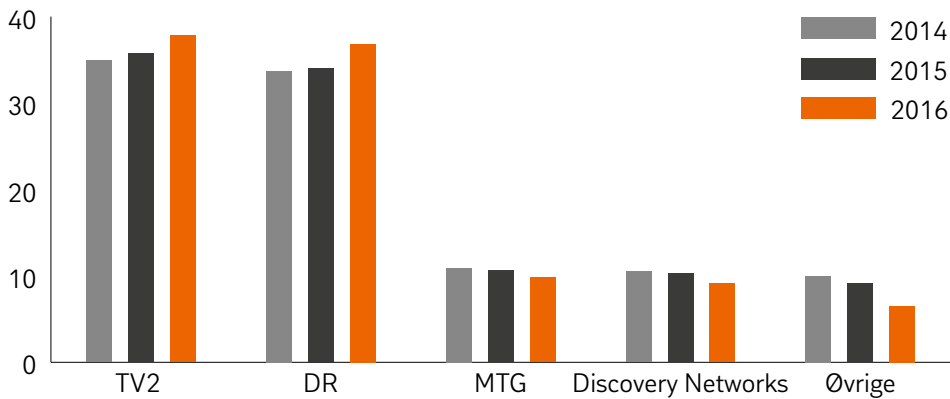
Hvis TV2-udbydes uden public service forpligtelser, anbefaler DI, at de otte TV2-regioner udbydes i et selvstændigt udbud.

⑩ DR's andel af licensmidlerne skal sænkes

DR modtager i dag ca. 3,7 mia. kr. i årlige licensbetalinger. Herved opnår DR – sammen med TV2 – en markedslederposition på radio og tv-markedet.

TV2 og DR vinder seerandele

Seerandele fordelt på kanalfamilier, pct.

Kilde: DR Medieforskning og DI Digital

Denne position svækker mangfoldigheden på tv-markedet og medfører en crowding out effekt for de private aktører. DI ønsker derfor, at den del af licensen, som tilfalder DR, sænkes.

DI anbefaler samtidigt, at en betydeligt større andel af licensen i stedet konkurrenceudsættes for at skabe større dynamik og mangfoldighed.